

seva pròpia pàtria, però com a forasters; prenen part en tot com a ciutadans, però ho suporten tot com a estrangers; tota terra estrangera és pàtria per a ells, però estan en tota pàtria com en terra estrangera . Viuen en la terra, però la seva ciutadania està en el Cel. Obeeixen les lleis establertes, i amb la seva manera de viure superen aquestes lleis . (*Carta a Diognetes* 5-6). Però des del principi els pastors van mostrar la preocupació pels més desfavorits, com les vídues i els orfes, i tenien consciència de la dignitat de tots, també dels esclaus. En acabar les persecucions, que correspon a l'enfonsament de l'economia en el si de l'Imperi, els Pares van denunciar l'escàndol de l'egoisme dels rics davant l'horrible misèria dels incomptables desfavorits. Coneixem les fortes paraules de Jan Crisòstom, Basili, Ambrós de Milà i molts altres.

Més enllà dels esforços puntuals, Basili el Gran va organitzar una petita ciutat prop de Cesarea, on artesans i captaires treballaven en diferents tallers; més tard el papa Gregori va dedicar els seus esforços en protegir els petits agricultors de la rapacitat dels rics terratinents. Tots van denunciar la zitzània de la cobdícia que corroïa el cor dels privilegiats.

Segurament en voler transformar la societat humana, Basili va fundar una nova ciutat ideal a la qual el poble posteriorment va anomenar Basília, pel nom del seu fundador.

A més, Basili en el 372, va instal·lar prop del seu monestir de Cesarea un centre d'allotjament, on hi havia actius diferents serveis. No solament serveis sanitaris: cuidadors dels malalts, metges sinó també estables per als animals de càrrega i escortes per a acompanyar i protegir els comerciants en els seus desplaçaments.

Posteriorment Basili va posar els oficis necessaris per a la utilitat i comoditat vital: fornars i cuiners, sense oblidar-se dels ferrers, fusters i sastres (*Ep* 94, 2). Aquests petits tallers havien de proporcionar treball als necessitats. Basili parlava d'un hospici dels pobres en la seva carta 150. Segurament els excedents de la producció eren venuts en el mercat de la veïna ciutat. En el 372, en la seva carta 94 dirigida a l'arcont Helies, Basili va haver de defensar la seva obra davant aquest governador, donat que aquest temia una competència deslleial envers els artesans locals. Basili responia que tot el contrari, potser no era un honor per a la localitat i un motiu d'orgull per al nostre governador? Amb el seu treball els pobres tenen

feina i el que necessiten per a alimentar-se .

Segons una hipòtesi a rmen que el somni de Basili era anar desenvolupant de manera sistemàtica aquest tipus d institució per a servir millor als pobres i assegurar la seva in uència en tota la província. Eclesiàstica, que podia tenir també una dimensió política. Sozomen diu en la seva obra Història eclesiàstica (VI, 34, 4) que Basili recorria tot el Ponto, fundant comunitats hospitalàries. Per diverses cartes ell mateix ens proporciona la notícia d aquests hospicis per als pobres en altres poblacions (*Ep* 286) En una altra de les seves cartes ens parla del seu plaer de visitar-los i inspeccionar-los (, 3).

Josep Sastre